

**MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2013**

PREDSLOV

Vážení čitatelia,

v roku 2013 sme si pripomenuli dvadsiate výročie vzniku samostatnej **Slovenskej republiky**. Za toto obdobie prešla naša krajina významnými historickými míľnikmi. Medzi tie najdôležitejšie určite patril vstup do **Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj** (OECD) v roku 2000 a vstup do **Európskej únie** (EÚ) v roku 2004. Začlenenie Slovenskej republiky do týchto významných medzinárodných zoskupení znamenalo stotožnenie sa s hodnotami a cieľmi, ktoré presadzujú. Ako príklad dokumentov, stanovujúcich tieto ciele v oblasti starostlivosti o životné prostredie, postupy a kroky na ich dosiahnutie, by som rád uviedol napríklad **Stratégiu zeleného rastu OECD**. Na úrovni EÚ je to hlavne **Stratégia 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu** a **7. environmentálny akčný program EÚ do roku 2020, nazvaný Dobrý život v rámci možností našej planéty**. Prostredníctvom tohto environmentálneho akčného programu sa EÚ rozhodla zvýšiť úsilie zamerané na ochranu

prírodného kapitálu, podporovanie nízkouhlíkového rastu a inovácií na zlepšenie efektívneho využívania zdrojov a na zabezpečenie zdravia a blahobytu ľudí, pričom sa budú rešpektovať hranice prírodných zdrojov Zeme.

Citované rozvojové dokumenty EÚ v oblasti politiky súdržnosti spolu s požiadavkami, záväzkami a cieľmi vyplývajúcimi z koncepcných dokumentov a príslušných právnych predpisov na úrovni EÚ a v Slovenskej republike, ako aj analýzami súčasného stavu životného prostredia a energetiky na národnej, resp. regionálnej úrovni, sa stali východiskom pre návrh **Operačného programu Kvalita životného prostredia (OPKŽP)**. OPKŽP je programovým dokumentom Slovenskej republiky pre čerpanie pomoci z fondov EÚ v období rokov 2014 – 2020. Globálnym cieľom OPKŽP je podporiť trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov, zabezpečujúce ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmenu klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva. Plnenie tohto cieľa smeruje k napĺňaniu práva nás všetkých, zakotveného aj v **Ústave** Slovenskej republiky, a to práva na priaznivé životné prostredie.

Jedným zo základných zdrojov informácií o životnom prostredí, jeho stave, vývoji, faktoroch, ktoré ho ovplyvňujú, ale aj o vybraných nástrojoch starostlivosti o životné prostredie je **Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky**. Táto správa je výsledkom úsilia a aktivít širokého spektra inštitúcií a odborníkov v nich pôsobiacich. Zároveň podčiarkuje prierezový charakter starostlivosti o životné prostredie a tým aj fakt, že nejde len o záležitosti a záujmy rezortu životného prostredia, ale že na dosiahnutie a zachovanie priaznivých výsledkov je nevyhnutná široká medzirezortná spolupráca.

Starostlivosť o životné prostredie sa dotýka taktiež našej každodennej existencie. Stačí si pripomenúť udalosti, ktoré sú prejavmi meniacej sa klímy – vlny horúčav a extrémne suchá na jednej strane, na druhej strane povodne, nárast počtu a rozsahu zosuvov a podobne. Tieto javy, okrem finančnej záťaže spojenej s odstraňovaním ich následkov, majú priamy vplyv na zdravie a kvalitu života človeka a tiež na biodiverzitu. Okrem spomínaných prav máme voči životnému prostrediu a budúcim generáciám aj povinnosti smerujúce k predchádzaniu vzniku uvedených javov a zachovaniu vyhovujúcich životných podmienok. Skutočnosť, že prírodné zdroje sú vyčerpateľné a že zmeny v kvalite životného prostredia sú zväčša bez možnosti ich úplnej nápravy, sa musia dostať viac do povedomia nás všetkých a hlbšie ovplyvniť náš spôsob života.

Chcem sa vrátiť aj k významu **medzinárodnej spolupráce**. Slovenská republika je malá krajina v srdci Európy. Bez koordinovaného úsilia v európskom, resp. medzinárodnom meradle by akékoľvek naše individuálne aktivity neprinesli potrebné výsledky. Avšak dosiahnutie spoločného konsenzu nie je vždy jednoduché. Je potrebné mať na zreteli realistické ciele v prospech zachovania kvalitného životného prostredia a jedinečnosti prírodného prostredia a hľadať riešenia uplatniteľné vo všetkých krajinách s prihliadnutím na aktuálnu ekonomickú situáciu.

Dôležité je aj zabezpečiť systematické hodnotenie výsledkov dosiahnutých pri realizovaní jednotlivých riešení. Práve takéto systematické hodnotenie ponúka predkladaná **Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2013**, ktorá je kontinuálne vydávaná každoročne od roku 1993 v súlade so zákonom č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí a zákonom č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí. Dúfam, že sa pre každého z Vás stane cenným zdrojom informácií a poskytne Vám odpovede na otázky týkajúce sa stavu a vývoja životného prostredia na Slovensku.

Ing. Peter Žiga, PhD.
minister životného prostredia Slovenskej republiky